

THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN TOÁN THEO TIẾP CẬN NĂNG LỰC CHO HỌC SINH CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC Ở THÀNH PHỐ ĐÀ LẠT, TỈNH LÂM ĐỒNG

Trần Đại Nghĩa^{1*} và Mai Thị Hồng^{2*}

¹Khoa Sư phạm Khoa học xã hội, Trường Sư phạm, Trường Đại học Đồng Tháp, Việt Nam

²Học viên cao học, Trường Đại học Đồng Tháp, Việt Nam

*Tác giả liên hệ: Mai Thị Hồng, Email: maihongwin@gmail.com

Lịch sử bài báo

Ngày nhận: 16/8/2024; Ngày nhận chỉnh sửa: 04/9/2024; Ngày duyệt đăng: 08/9/2024

Tóm tắt

Toán học đóng vai trò nền tảng trong giáo dục tiểu học, không chỉ giúp học sinh phát triển tư duy logic, sáng tạo và trí tưởng tượng, mà còn rèn luyện tính cẩn thận, chính xác và kỹ năng làm việc hiệu quả. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018) đã chỉ rõ “Chương trình giáo dục toán học hướng đến việc hình thành và phát triển những phẩm chất, năng lực chung và năng lực toán học cốt lõi cho học sinh. Điều này giúp học sinh được trải nghiệm, ứng dụng kiến thức toán học vào thực tiễn cuộc sống, đồng thời kết nối giữa các ý tưởng toán học, giữa toán học với các môn học khác và với thực tế. Để các nhà giáo dục có căn cứ đề xuất biện pháp nâng cao hiệu quả quản lý hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực cho học sinh ở các trường tiểu học trên địa bàn thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng; chúng tôi đã tiến hành đánh giá, phân tích thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực thông qua việc khảo sát 43 cán bộ quản lý và 113 giáo viên của 06 trường tiểu học trên địa bàn thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng. Kết quả đánh giá thực cho thấy việc quản lý hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực tại các trường tiểu học ở thành phố Đà Lạt vẫn còn nhiều bất cập, cần được cải thiện.

Từ khóa: Quản lý, hoạt động dạy học, quản lý, tiếp cận năng lực, toán tiểu học.

DOI: <https://doi.org/10.52714/dthu.13.01S.2024.1319>

Trích dẫn: Trần, Đ. N., & Nguyễn, T. H. (2024). Thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực cho học sinh các trường tiểu học ở thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng. *Tạp chí Khoa học Đại học Đồng Tháp*, 13(01S), 261-269. <https://doi.org/10.52714/dthu.13.01S.2024.1319>.

Copyright © 2024 The author(s). This work is licensed under a CC BY-NC 4.0 License.

CURRENT COMPETENCE-BASED MATHEMATICS TEACHING MANAGEMENT AT PRIMARY SCHOOLS IN DA LAT CITY, LAM DONG PROVINCE

Tran Dai Nghia¹ and Mai Thi Hong^{2*}

¹*Faculty of Social Sciences Teacher Education, School of Education,
Dong Thap University, Cao Lanh 870000, Vietnam*

²*Postgraduate, Dong Thap University, Cao Lanh 870000, Vietnam*

*Corresponding author: Mai Thi Hong, Email: maihongwin@gmail.com

Article history

Received: 16/8/2024 ; Received in revised form: v04/9/2024; Accepted: 08/9/2024

Abstract

Mathematics plays a fundamental role in primary education, as it not only helps students to develop logical thinking, creativity and imagination, but also trains them to be careful, accurate and effective in their works. Under Circular 32/2018 issued by the Minister of Education and Training, "Mathematics in the general mathematics curriculum helps form and develop key qualities, general abilities and mathematical skills in students; develops key knowledge and skills and creates opportunities for students to experience and apply mathematics in practice; creates links between mathematical ideas, between mathematics and practice, between mathematics and other subjects and educational activities." To provide the educators with a basis for proposing measures to improve the effectiveness of managing competence-based mathematics teaching at primary schools in Da Lat city, Lam Dong province, we evaluated and analysed the current status of managing this task by interviewing 43 managers and 113 teachers from 06 primary schools in Da Lat City, Lam Dong Province. The actual evaluation results show that the management of this task in this region still has many shortcomings for improvement.

Keywords: *Competence-based approach, management, teaching activities, primary mathematics.*

1. Mở đầu

Cải cách giáo dục toàn diện và căn bản đòi hỏi đổi mới mạnh mẽ các yếu tố cơ bản và đồng bộ của chương trình giáo dục phổ thông, tập trung vào việc cải cách phương pháp dạy và học, đổi mới công tác kiểm tra đánh giá. Chuyển đổi từ mô hình giáo dục theo nội dung trang bị kiến thức sang phát triển năng lực người học là nhiệm vụ cấp thiết, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện và đào tạo nguồn nhân lực đáp ứng nhu cầu xã hội hiện đại.

Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018) đã nêu rõ: “Chương trình giáo dục toán học nhằm hình thành và phát triển cho học sinh (HS) những phẩm chất chủ yếu, năng lực chung và năng lực toán học cốt lõi như năng lực tư duy và lập luận, năng lực mô hình hóa, năng lực giải quyết vấn đề, năng lực giao tiếp và năng lực sử dụng công cụ học toán. Điều này sẽ tạo cơ hội để HS được trải nghiệm, ứng dụng toán học vào đời sống thực tiễn, đồng thời kết nối giữa các ý tưởng toán học, giữa toán học với các môn học khác và với thực tiễn cuộc sống. Môn Toán giữ vị trí cốt lõi trong chương trình giáo dục tiểu học, góp phần phát triển năng lực tư duy logic, sáng tạo và tưởng tượng của HS, đồng thời rèn luyện tính cẩn thận, chính xác và phương pháp làm việc khoa học, tạo tiền đề cho sự thành công của HS trong các môn học khác.

Đổi mới phương pháp dạy học là vấn đề được ưu tiên trong những năm gần đây. Nhiều nghiên cứu trong nước khẳng định tầm quan trọng của việc dạy học theo tiếp cận năng lực cho HS, đặc biệt là dạy học môn Toán.

Năm 2016, tác giả Trần Trung Dũng đã nghiên cứu về quản lý hoạt động dạy học ở trường trung học phổ thông theo định hướng phát triển năng lực HS cho thấy: Trong bối cảnh toàn cầu hóa và nền kinh tế tri thức như hiện nay, dạy học truyền thống tập trung vào nội dung kiến thức không còn phù hợp nữa. Vì thế, để giáo dục Việt Nam sớm tìm thấy tiếng nói chung với các nền giáo dục tiên tiến trong khu vực và thế giới thì điều quan trọng là phải nhanh chóng chuyển hệ thống giáo dục của nước ta sang theo tiếp cận năng lực HS. (Trần, 2016).

Năm 2017, nhóm tác giả Lê Thị Hoài Châu và cộng sự cho rằng dạy học Toán theo hướng tiếp cận phẩm chất và năng lực đòi hỏi thay đổi về quan điểm, hình thức, nội dung và phương pháp dạy học. Nghiên cứu cũng chỉ ra những vấn đề cần lưu ý khi áp dụng phương pháp dạy học Toán theo hướng tiếp cận phẩm chất và năng lực trong dạy học môn Toán ở tiểu học (Lê & cs., 2017).

Nguyễn Văn Mạnh đã chỉ ra rằng vai trò của giáo viên (GV) rất quan trọng trong việc quản lý các hoạt động này, bao gồm việc lựa chọn phương pháp, sử dụng công nghệ và đánh giá năng lực Toán học của HS. Kết quả nghiên cứu cho thấy việc quản lý hoạt động dạy học theo tiếp cận năng lực đã góp phần nâng cao kết quả học tập và phát triển các năng lực Toán học cốt lõi của HS. (Nguyễn, 2018).

Nghiên cứu của Lê Thị Minh Hương cũng chỉ ra những khó khăn trong việc triển khai tiếp cận này như tình trạng thiếu hụt về tài liệu và sự chuẩn bị chuyên môn của GV. Do đó, các nhà quản lý và hoạch định chính sách cần có những giải pháp hỗ trợ kịp thời để đảm bảo việc triển khai thành công. (Lê, 2020).

Tác giả Đặng Thị Trà cũng đã chỉ ra những hạn chế và những khó khăn như: cán bộ quản lý đã quan tâm đến việc quản lý xây dựng kế hoạch dạy học môn Toán theo định hướng phát triển năng lực học sinh nhưng chưa kiểm soát tốt chất lượng kế hoạch, chưa quan tâm rà soát, điều chỉnh kế hoạch phù hợp dẫn đến việc xây dựng kế hoạch đôi khi còn mang tính hình thức; quản lý hoạt động dạy của GV và hoạt động học của học sinh chưa thật sự hiệu quả thể hiện ở việc quản lý thực hiện chương trình, chuẩn bị bài, thực hiện giờ dạy của GV theo hướng phát triển năng lực học sinh chưa thật sát sao và đúng cách, chưa thường xuyên kiểm tra, nhận xét giờ dạy, quản lý đổi mới phương pháp dạy học còn mang tính phong trào,... (Đặng, 2020).

Phát triển tư duy sáng tạo cho HS tiểu học là vấn đề mang tính cấp thiết và thực tiễn cao, nhất là trong bối cảnh chúng ta đang thực hiện đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục, với mục

tiêu đào tạo thể hệ trẻ có tri thức cao, năng động, sáng tạo. Tuy nhiên, để đạt được mục tiêu giáo dục hiện nay, GV cần sử dụng các phương pháp dạy học phù hợp với từng nội dung dạy học nhằm phát triển phẩm chất, năng lực HS; đồng thời qua đó góp phần phát triển tư duy sáng tạo cho HS tiểu học, nâng cao chất lượng dạy học ở tiểu học. (Nguyễn & Phan, 2021).

Quản lý hoạt động dạy học ở trường tiểu học theo tiếp cận năng lực HS tập trung trọng tâm chuyên từ hoạt động dạy học chủ yếu từ chỗ trang bị kiến thức sang phát triển toàn diện phẩm chất và năng lực người học, đáp ứng mục tiêu đổi mới chương trình giáo dục phổ thông hiện nay là một vấn đề cần được nghiên cứu sâu sắc và toàn diện, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện cấp phương pháp tiểu học. Quản lý hoạt động dạy học theo tiếp cận năng lực học sinh tiểu học còn là đưa ra các biện pháp tập trung cho việc thực hiện mục tiêu; kế hoạch; phương thức tổ chức; chỉ đạo dạy học; phương pháp kiểm tra, đánh giá HS ở các trường tiểu học để đáp ứng yêu cầu đổi mới chương trình giáo dục phổ thông hiện nay. (Lê, 2023).

Theo kết quả nghiên cứu của Phạm Thị Kim Anh: Việc nắm vững bản chất, đặc điểm và những dấu hiệu cơ bản của dạy học theo hướng phát triển năng lực HS sẽ giúp GV có thể thiết kế và tổ chức các bài giảng đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục. Tuy nhiên, quá trình chuyển từ lý thuyết sang thực hành vẫn gặp nhiều khó khăn, do còn phụ thuộc vào nhiều yếu tố chủ quan và khách quan như điều kiện của nhà trường, hệ thống quản lý và đánh giá, năng lực và trình độ của đội ngũ GV, đặc biệt là ý thức học tập của HS. Chỉ khi các yếu tố này được giải quyết một cách đồng bộ và GV biết kết hợp linh hoạt giữa các phương pháp dạy học truyền thống và hiện đại, phù hợp với đặc thù bộ môn, thì dạy học phát triển năng lực HS mới thực sự trở thành hiện thực trong cuộc sống học đường. (Phạm, 2021).

Thực trạng dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực ở các trường tiểu học hiện nay vẫn còn nhiều hạn chế. Theo luận văn “Phân tích thực trạng dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực ở trường tiểu học” của tác giả Nguyễn Thị Thu Hằng việc áp dụng phương pháp này còn gặp nhiều khó khăn do thiếu đội ngũ GV được đào tạo bài bản về tiếp cận năng lực, thiếu tài liệu và giáo án phù hợp, cũng như thiếu sự đồng thuận và hỗ trợ từ phía phụ huynh. Hơn nữa, việc đánh giá HS theo năng lực chưa được phổ biến rộng rãi, dẫn đến việc đánh giá vẫn tập trung vào kiến thức, kỹ năng thuần túy (Nguyễn, 2023).

Như vậy, qua các nghiên cứu cho thấy vấn đề dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực là một vấn đề rất quan trọng, cấp thiết đang thu hút sự quan tâm và nghiên cứu của nhiều nhà giáo dục. Tuy nhiên, trong phạm vi thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng, chúng tôi chưa tìm thấy các công trình nghiên cứu đề cập đến vấn đề này. Đây là một lĩnh vực cần được tiếp tục nghiên cứu sâu rộng hơn nhằm góp phần nâng cao chất lượng giảng dạy Toán ở bậc tiểu học tại địa phương. Các nghiên cứu trong lĩnh vực này sẽ cung cấp những định hướng và giải pháp quan trọng để cải thiện việc quản lý hoạt động dạy học Toán theo hướng tiếp cận năng lực cho HS.

2. Nội dung

2.1. Phương pháp nghiên cứu

- Khách thể, địa bàn khảo sát: Chúng tôi tiến hành khảo sát 156 khách thể gồm 43 cán bộ quản lý (CBQL) và 113 GV thuộc 06 trường tiểu học trên địa bàn thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng gồm: Trường Tiểu học Phan Như Thạch; Trường Tiểu học Lý Thường Kiệt; Trường Tiểu học Nam Hồ; Trường Tiểu học Thái Phiên; Trường Tiểu học Trại Mát; Trường Tiểu học Xuân Thọ.

- Nội dung và thời gian khảo sát: Khảo sát thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực ở 06 trường tiểu học trên địa bàn thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng trong năm học 2023-2024.

- Công cụ đo và xử lý số liệu: Để đo lường kết quả khảo sát, chúng tôi thiết kế phiếu khảo sát, sử dụng thang đo Likert 4 mức độ, từ 1 đến 4. Khoảng cách giữa các mức được tính theo công thức $[(\max - \min) : 4] = (4 - 1) : 4 = 0,75$. Theo đó, quy ước giá trị điểm trung bình (ĐTB)

đánh giá theo các mức độ như sau: Mức 1: $1,0 \leq \text{ĐTB} \leq 1,75$; Mức 2: $1,75 < \text{ĐTB} \leq 2,50$; Mức 3: $2,5 < \text{ĐTB} \leq 3,25$; Mức 4: $3,25 < \text{ĐTB} \leq 4,00$. Các số liệu thu được sẽ được xử lý thông qua bảng tính Microsoft Excel Data Analysis để tính ĐTB và độ lệch chuẩn (ĐLC).

2.2. Thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực cho học sinh các trường tiểu học ở thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng

2.2.1. Thực trạng xây dựng kế hoạch hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực cho học sinh các trường tiểu học ở thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng

Xây dựng kế hoạch là một chức năng rất quan trọng trong công tác quản lý, nếu muốn công tác chỉ đạo và kiểm tra đạt hiệu quả thì cần phải xây dựng kế hoạch và sử dụng nó làm chuẩn mực để thực hiện. Để có được kết quả về mức độ đáp ứng trong công tác xây dựng kế hoạch dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực cho HS các trường tiểu học trên địa bàn thành phố Đà Lạt tỉnh Lâm Đồng, chúng tôi đã tiến hành khảo sát ý kiến của 43 CBQL và 113 GV ở 06 trường tiểu học trên địa bàn thành phố Đà Lạt, kết quả được thể hiện ở Bảng 1.

Bảng 1. Kết quả đánh giá về mức độ đáp ứng trong công tác xây dựng kế hoạch quản lý hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực cho học sinh của các trường tiểu học

TT	Mã hóa biến	Nội dung	ĐTB	ĐLC	Thứ bậc
1	KH1	Kế hoạch dạy học môn Toán trong kế hoạch giáo dục nhà trường	2,89	0,86	2
2	KH2	Kế hoạch dạy môn Toán theo hướng trải nghiệm	1,88	0,87	8
3	KH3	Kế hoạch dạy chuyên đề tự chọn môn Toán	2,12	0,52	3
4	KH4	Kế hoạch dạy học môn Toán theo định hướng giáo dục STEM	2,01	0,83	4
5	KH5	Kế hoạch dạy phân hóa theo nhóm trình độ	1,97	0,67	6
6	KH6	Kế hoạch sinh hoạt chuyên môn Toán theo nghiên cứu bài học	2,03	0,63	5
7	KH7	Kế hoạch phối hợp các lực lượng để dạy môn Toán theo chủ đề	1,95	0,65	7
8	KH8	Kế hoạch dạy học môn Toán hai buổi trên ngày	2,93	0,89	1

Với 08 loại kế hoạch mà chúng tôi khảo sát ở Bảng 1 cho thấy, các giá trị ĐTB thu được từ 1,88 đến 2,93 thì chỉ có 02 loại kế hoạch ở mức 3, mức “Đáp ứng” gồm: KH1 (2,89) và KH8 (2,93); trong khi đó, có đến 06 kế hoạch chỉ ở mức 2, mức “Ít đáp ứng” có ĐTB từ 1,75 đến 2,50, cụ thể: KH2 (1,88), KH3 (2,12), KH4 (2,01), KH5 (1,97), KH6 (2,03) và KH7 (1,95). Kết quả ở bảng 1 cho thấy, mức độ đáp ứng chủ yếu ở mức 2, mức “Ít đáp ứng”. Điều này cho thấy việc lập kế hoạch dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực cho HS ở các trường tiểu học tại thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng vẫn còn nhiều bất cập cần được khắc phục.

Để có thông tin rõ hơn về thực trạng này, chúng tôi đã tiến hành phỏng vấn các CBQL, GV ở các trường tiểu học về vấn đề lập kế hoạch dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực. Các ý kiến cho rằng nhà trường có lập kế hoạch dạy học tổng thể nhưng không có các loại kế hoạch chi tiết. Khi được hỏi các bước để xây dựng một kế hoạch dạy học môn Toán theo hướng phát triển năng lực HS thì CBQL3, CBQL6, GV2, GV11, GV16 đều không chỉ ra được các bước cụ thể.

Như vậy, từ kết quả khảo sát định lượng và phỏng vấn định tính cho thấy công tác xây dựng kế hoạch quản lý hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực cho HS ở các trường tiểu học tại thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng còn nhiều bất cập cần được cải tiến.

2.2.2. *Thực trạng tổ chức hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực cho học sinh các trường tiểu học ở thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng*

Tổ chức thực hiện là yếu tố quan trọng thứ hai cần được chú ý khi nghiên cứu về chức năng của nhà quản lý. Chức năng này bao gồm việc phân công công việc, nhiệm vụ và trách nhiệm cho các thành viên trong tổ chức. Để đảm bảo hiệu quả, cần xác định rõ ràng trách nhiệm và nhiệm vụ cụ thể của từng cá nhân. Ngoài ra, chức năng này còn liên quan đến việc phân phối tài nguyên và nguồn lực cho các thành viên trong nhóm dưới sự quản lý của nhà quản lý, nhằm đảm bảo mỗi người đều có đủ điều kiện để hoàn thành công việc. Vì vậy, để đạt được mục tiêu dạy học theo tiếp cận năng lực của HS ở các trường tiểu học, quá trình tổ chức hoạt động dạy học môn Toán theo hướng tiếp cận này là vô cùng quan trọng. Để tìm hiểu thực trạng này, chúng tôi đã tiến hành khảo sát 43 CBQL và 113 GV về công tác lập kế hoạch dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực cho HS ở các trường tiểu học đã thu được kết quả thực trạng ở Bảng 2.

Bảng 2. Kết quả đánh giá về mức độ thực hiện trong công tác tổ chức hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực cho học sinh của các trường tiểu học

TT	Mã hóa biến	Nội dung	ĐTB	ĐLC	Thứ bậc
1	TC1	Tổ chức cho HS ứng dụng công nghệ thông tin trong học tập môn Toán	1,97	0,56	3
2	TC2	Tổ chức cho HS đổi mới phương pháp học tập môn Toán	2,01	0,72	2
3	TC3	Tổ chức cho HS đổi mới hình thức học tập môn Toán	2,03	0,59	1

Từ kết quả khảo sát Bảng 2, có thể thấy rằng nhiệm vụ tổ chức các hoạt động dạy học môn Toán cho HS ở các trường tiểu học chưa được thực hiện một cách hiệu quả. Kết quả khảo sát có ĐTB từ 1,97 đến 2,03, kết quả này chỉ ở mức 2, mức “Ít thực hiện”. Thực trạng này cho thấy, các trường tiểu học chưa thực sự tập trung tổ chức tốt các hoạt động học tập môn Toán theo tiếp cận năng lực cho HS. Các vấn đề quan trọng như đổi mới phương pháp học tập và hình thức học tập theo hướng phát triển năng lực HS vẫn chưa được quan tâm và thực hiện một cách tích cực. Đây là những vấn đề cần được cải thiện và nâng cao trong thời gian tới.

Kết quả khảo sát thực trạng tổ chức hoạt động dạy và học môn Toán cho HS ở các trường tiểu học chỉ ở mức độ trung bình, việc tổ chức các hoạt động dạy và học môn Toán tại các trường tiểu học còn nhiều bất cập. Điều này cho thấy cần có những biện pháp cải tiến việc tổ chức các hoạt động dạy và học môn Toán tại các trường tiểu học, nhằm nâng cao chất lượng và hiệu quả dạy học theo tiếp cận năng lực.

Bên cạnh đó, để có những thông tin về thực trạng tổ chức hoạt động dạy học môn Toán cho HS, chúng tôi đã phỏng vấn một số CBQL và GV, kết quả phỏng vấn được chúng tôi mã hóa các ý kiến để thuận lợi trong nghiên cứu và phân tích. Khi được hỏi những năng lực nào HS tiểu học cần có để đáp ứng dạy học theo tiếp cận năng lực HS thì có nhiều CBQL và GV còn lúng túng, không biết HS cần có những năng lực gì? Tuy vậy, vẫn có một số ý kiến chia sẻ nhưng vẫn không đầy đủ. CBQL9, GV11, GV12, GV15 cho rằng năng lực cần có cho HS là năng lực tính toán; CBQL3, GV6, GV8, GV9 thì cho rằng HS cần có năng lực sáng tạo, năng lực tự học. Khi được hỏi về các phương pháp dạy học mà GV tổ chức dạy học môn Toán cho HS thì đa số các ý kiến cho rằng HS học vẫn còn thụ động, GV chủ yếu sử dụng phương pháp truyền thống là thuyết trình, giải thích bám theo sách giáo khoa. Trong khi đó, các phương pháp tổ chức theo tiếp cận năng lực là học chủ động, HS là trung tâm, GV chú trọng phương pháp, kỹ thuật dạy học tích cực như thực hành, trải nghiệm, tự học,...; hình thức dạy học theo hướng thực hành theo nhóm nhỏ hoặc dự án cá nhân; đánh giá khả năng vận dụng, ở mọi thời điểm.

Như vậy, từ kết quả phỏng vấn sâu cho thấy, trong quá trình tổ chức hoạt động dạy học môn Toán cho HS theo tiếp cận năng lực vẫn còn nhiều bất cập, bởi lẽ để đạt mục tiêu dạy học thì trước tiên CBQL và GV phải nắm rõ những năng lực cần có của HS tiểu học như: năng lực tự học, năng lực tự giải quyết vấn đề và sáng tạo, năng lực thẩm mỹ, năng lực thể chất, năng lực giao tiếp, năng lực hợp tác, năng lực tính toán, năng lực công nghệ thông tin và truyền thông.

2.2.3. Thực trạng chỉ đạo hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực cho học sinh các trường tiểu học ở thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng

Chỉ đạo là những tác động và hướng dẫn từ lãnh đạo và quản lý, nhằm hỗ trợ đội ngũ GV thực hiện hiệu quả các kế hoạch, từ đó đạt được mục tiêu dạy học môn Toán theo hướng tiếp cận năng lực cho HS ở các trường tiểu học. Để tìm hiểu việc chỉ đạo hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực cho HS ở các trường tiểu học, tác giả đã khảo sát 43 CBQL và 113 GV ở 06 trường trên địa bàn thành phố Đà Lạt và cho kết quả ở Bảng 3.

Bảng 3. Kết quả đánh giá về mức độ đáp ứng trong công tác chỉ đạo hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực cho học sinh của các trường tiểu học

TT	Mã hóa biến	Nội dung	ĐTB	ĐLC	Thứ bậc
1	CD1	Về đổi mới mục tiêu, nội dung dạy học	2,17	0,56	3
2	CD2	Về đổi mới phương pháp, hình thức tổ chức dạy học	2,02	0,85	4
3	CD3	Về đổi mới công tác kiểm tra, đánh giá	2,23	0,67	2
4	CD4	Về bồi dưỡng, tập huấn đội ngũ GV	2,50	0,92	1
5	CD5	Về điều kiện cơ sở vật chất, thiết bị dạy học	1,87	0,89	5

Kết quả Bảng 3 cho thấy, với 05 tiêu chí chúng tôi khảo sát về mức độ đáp ứng trong công tác chỉ đạo hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực cho HS ở các trường tiểu học được mã hóa các biến từ CD1 đến CD5, cho thấy ĐTB kết quả khảo sát thu được từ 1,87 đến 2,50. Kết quả này cho thấy, có 04/05 biến ở mức 2, mức “Ít đáp ứng”, chỉ có 01/05 biến ở mức 3, mức “Đáp ứng” nhưng ở cận dưới đó là CD4 với ĐTB là 2,50; các biến quan sát khác nằm ở mức 2 với ĐTB từ 1,75 đến 2,50. Điều này cho thấy, công tác chỉ đạo ở các trường đã thực hiện, nhưng còn nhiều bất cập. Rõ ràng để đạt mục tiêu, nội dung dạy học theo tiếp cận năng lực thì CBQL phải thường xuyên chỉ đạo đổi mới cách dạy, cách học, kiểm tra, đánh giá; đặc biệt là việc tập huấn bồi dưỡng GV nhận thức đúng, để tự học, tự bồi dưỡng, tự thay đổi cách dạy theo tiếp cận năng lực HS.

Để có thêm thông tin về thực trạng này, chúng tôi đã tiến hành phỏng vấn một số CBQL và GV. Các ý kiến đều có đánh giá chung là các nhà trường đã có chỉ đạo triển khai thực hiện. Tuy vậy, khi được hỏi về mức độ chỉ đạo thì CBQL2, CBQL10 cho rằng còn ít, vì chưa thích ứng với sự đổi mới; GV1, GV5, GV9 thì cho rằng nhà trường có chỉ đạo nhưng chưa quyết tâm, chủ yếu GV được bồi dưỡng ở các lớp hướng dẫn sử dụng sách giáo khoa nên chưa nắm vững được mục tiêu, phương pháp, hình thức dạy học theo tiếp cận năng lực, trong khi đó nhà trường ít chỉ đạo và GV cũng chưa chủ động tự học, tự tìm kiếm tài liệu liên quan đến dạy học theo phát triển năng lực HS.

2.2.4. Thực trạng kiểm tra, đánh giá kết quả hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực cho học sinh các trường tiểu học ở thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng

Đánh giá kết quả học tập của HS một mặt tác động tới động cơ, nhận thức và giúp HS thấy được kết quả học tập của bản thân từ đó vươn lên, mặt khác thông qua kết quả kiểm tra để thấy được chất lượng dạy của GV. Để quản lý tốt việc kiểm tra, đánh giá HS các nhà trường xây dựng quy định yêu cầu GV thực hiện. Kết quả khảo sát 43 CBQL và 113 GV được thể hiện ở Bảng 4.

Bảng 4. Kết quả đánh giá về mức độ đáp ứng trong công tác kiểm tra, đánh giá kết quả hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực cho học sinh của các trường tiểu học

TT	Mã hóa biến	Nội dung	ĐTB	ĐLC	Thứ bậc
1	ĐG1	Đánh giá năng lực tư duy và lập luận toán học	2,11	0,66	2
2	ĐG2	Đánh giá năng lực giải quyết vấn đề toán học	2,18	0,78	1
3	ĐG3	Đánh giá năng lực giao tiếp toán học	2,08	0,62	3
4	ĐG4	Đánh giá năng lực sử dụng công cụ, phương tiện học toán	2,01	0,69	4

Kết quả khảo sát thực trạng đánh giá kết quả học môn Toán cho HS được phản ánh ở Bảng 4 cho thấy, ĐTB thu được từ 2,01 đến 2,18; kết quả này ở mức 2, mức “Ít đáp ứng”. Điều này cho thấy thực trạng việc kiểm tra, đánh giá kết quả hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực cho HS ở các trường tiểu học vẫn còn bất cập cần được cải tiến.

Để có thêm thông tin về thực trạng này, chúng tôi đã phỏng vấn 03 CBQL và 03 GV ở 06 trường tiểu học trên địa bàn thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng. CBQL1, CBQL2 có cùng quan điểm cho rằng kiểm tra, đánh giá là rất quan trọng để biết được năng lực của HS có đạt được mục tiêu không. Tuy vậy, do điều kiện hiện nay sĩ số HS các lớp đông nên rất khó để thực hiện tổ chức dạy học theo tiếp cận năng lực, điều này dẫn đến việc đánh giá kết quả dạy học môn Toán cũng khó khăn; CBQL6, GV9 có cùng nhận định cho rằng để kiểm tra, đánh giá năng lực học toán của HS thì việc trước hết phải kiểm tra, đánh giá kế hoạch dạy học của GV có thực hiện bám theo các phương pháp, hình thức dạy học tích cực không, cách dạy, cách học có đổi mới theo tiếp cận năng lực chưa? GV11, GV18 cho rằng để kiểm tra, đánh giá theo tiếp cận năng lực còn gặp khó khăn do lớp học hiện nay nhiều HS, GV chưa nắm rõ được các phương pháp dạy học và đánh giá HS theo tiếp cận năng lực.

Như vậy, từ kết quả khảo sát định lượng và các ý kiến phỏng vấn định tính cho thấy, vấn đề kiểm tra, đánh giá theo tiếp cận năng lực HS ở các trường tiểu học trên địa bàn thành phố Đà Lạt vẫn còn bất cập, cần phải quan tâm chỉ đạo.

3. Kết luận

Trên cơ sở nghiên cứu, phân tích, đánh giá thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực cho HS ở các trường tiểu học tại thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng cho thấy, công tác quản lý đã được quan tâm; tuy nhiên, vẫn còn bất cập từ công tác lập kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo, kiểm tra, đánh giá còn ở mức thấp. Thực trạng này đòi hỏi các trường tiểu học ở thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng cần có những biện pháp quản lý kịp thời. Những kết quả từ thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực cho HS ở các trường tiểu học trong nghiên cứu này, sẽ là cơ sở thực tiễn quan trọng nhằm giúp đề xuất các biện pháp nâng cao hiệu quả quản lý hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực nhằm góp phần đạt được mục tiêu theo Chương trình giáo dục phổ thông 2018.

Tài liệu tham khảo

- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2018). *Chương trình giáo dục phổ thông môn Toán ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26 tháng 12 năm 2018 về ban hành chương trình giáo dục phổ thông.*
- Đặng, T. T. (2020). *Quản lý hoạt động dạy học môn Toán tại các trường tiểu học quận Cầu Giấy, Hà Nội*, Luận văn thạc sĩ Quản lý Giáo dục, Viện Hàn lâm Khoa học Xã hội Nhân văn.
- Lê, T. H. C., & cs. (2017). *Dạy học toán ở tiểu học theo hướng tiếp cận phẩm chất và năng lực.* Tài liệu bồi dưỡng giáo viên tiểu học của Trường Đại học Sư phạm thành phố Hồ Chí Minh.

- Lê, T. M. H. (2020). *Thực trạng và giải pháp quản lý dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực ở trường tiểu học*. Luận án Tiến sĩ Quản lý Giáo dục, Đại học Quốc gia Hà Nội.
- Lê, T. X. T. (2023). Hoạt động dạy học theo tiếp cận năng lực ở các trường tiểu học, đáp ứng Chương trình Giáo dục phổ thông 2018. *Tạp chí Thiết bị giáo dục*, 296 (1), 81-83.
- Nguyễn, T. T. B., & Phan, M. T. (2021). Quản lý hoạt động dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở các trường tiểu học huyện Củ Chi, Thành phố Hồ Chí Minh. *Tạp chí Khoa học, Trường Đại học Sư phạm, Đại học Huế*, 4 (60), 241-251.
- Nguyễn, T. T. H. (2023). *Phân tích thực trạng dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực ở trường tiểu học*. Luận văn Thạc sĩ của Trường Đại học Sư phạm Hà Nội.
- Nguyễn, V. M. (2018). Quản lý hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực ở trường tiểu học. *Tạp chí Khoa học Giáo dục*, 20(3), 36-44.
- Phan, T. K. A. (2021). Dạy học phát triển năng lực học sinh - bản chất, đặc điểm và những dấu hiệu đặc trưng. *Tạp chí Khoa học, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội*, 66(1), 14-22.
- Trần, T. D. (2016). *Quản lý hoạt động dạy học ở trường trung học phổ thông theo định hướng phát triển năng lực học sinh*. Luận án Tiến sĩ Khoa học Giáo dục, Đại học Vinh.